

Kursplan för

Klinisk psykologi 1, 22.5 hp

Clinical Psychology 1, 22.5 credits

Denna kurs är nedlagd, för mer information se rubriken Övergångsbestämmelser i den sista versionen av kursplanen.

Observera att kursplanen finns i följande versioner:

VT09 , VT10 , VT11 , VT12 , VT13 , VT14 , VT15 , VT16 , VT17 , VT18 , VT20

Kurskod	2PS007
Kursens benämning	Klinisk psykologi 1
Hp	22.5 hp
Utbildningsform	Högskoleutbildning, 2007 års studieordning
Huvudområde	Psykologi
Nivå	G2 - Grundnivå 2
Betygsskala	Väl godkänd, godkänd, underkänd
Kursansvarig institution	Institutionen för klinisk neurovetenskap
Beslutande organ	Programnämnden för Psykologprogrammet
Datum för fastställande	2008-10-30
Reviderad av	Programnämnden för Psykologprogrammet
Senast reviderad	2009-12-08
Kursplanen gäller från	Vårterminen 2010

Särskild behörighet

Som tillträdeskrav till högre termin gäller att student får restera med högst 15 högskolepoäng från föregående termin och inga poäng får restera från terminer som föregått denna.

Mål

Moment 1: Samtals- och intervjumetodik 2 Momentet bygger på det introducerande momentet i samtalsmetodik på termin 2. Efter avslutat moment ska studenten kunna: - Redogöra för centrala principer inom intervju- och samtalsmetodik (t.ex. öppna - slutna frågor, summering och spegling) - Använda sig av dessa principer i rollspelsövningar som inbegriper både vardagliga och klientorienterade samtal - Beskriva styrkor och svagheter vad gäller egna färdigheter inom samtalsmetodiken Moment 2: Utredningsmetodik och utlåtandeskrivning Efter avslutat moment ska studenten kunna: - redogöra för och ge exempel på psykologiska (inklusive neuropsykologiska) tester för barn, ungdomar och vuxna - beskriva olika psykologiska testers användbarhet och diskutera viktiga psykometriska egenskaper (t.ex. reliabilitet, validitet och normer) - diskutera utredningsresultat utifrån kliniska, vetenskapliga och etiska aspekter - genomföra begåvningsstest för barn (Wechsler Intelligence Scale for Children - Fourth edition; WISC-IV) - beskriva principer för utlåtandeskrivning - självständigt författa ett utlåtande baserat på

WISC-IV - redogöra för etiska och juridiska överväganden för utredning och utlåtandeskrivning

Moment 3: Klinisk neuropsykologi 1 Efter avslutat moment ska studenten kunna: - beskriva en integrerad neurobiologisk och psykologisk förklaringsmodell till neuropsykologiska problem - definiera och beskriva specifika neuropsykologiska funktioner (t.ex. visuospatiala funktioner och arbetsminne) och relatera dessa till kunskap om olika sjukdomar/skador (t.ex. stroke, epilepsi och hjärntumör) - övergripande redogöra för hur neuropsykologisk kunskap tillämpas vid bedömning/diagnostik (t.ex. vid testning med WAIS-III eller WISC-IV), och behandling (t.ex. vid rehabiliteringsinsatser)

Moment 4: Psykopatologi, psykiatriska diagnoser och behandling Efter avslutat moment ska studenten kunna: - redogöra för symptombild, diagnostiska kriterier och empiriskt baserad kunskap vid olika psykiatriska syndrom hos barn och vuxna (t.ex. ångestsyndrom och förstämningssyndrom) - orientera sig i det diagnostiska klassifikationssystemet Diagnostic and Statistical Manual of Mental Disorders. Fourth Edition (DSM-IV), dess uppbyggnad, ingående diagnoser, axlar och koder - definiera och reflektera över betydelsen av begreppet evidens i förhållande till klinisk psykologi och relatera detta till innebörden av begreppet beprövad erfarenhet - redogöra för psykologiska teoribildningar (t.ex. inlärningspsykologi, kognitiv psykologi och psykodynamisk psykologi) - översiktligt beskriva evidensbaserade interventioner vid vanligt förekommande psykiatriska syndrom och problemområden för barn och vuxna (t.ex. ångestsyndrom, förstämningssyndrom och beroendeproblematik) - beskriva och diskutera etiska överväganden och frågeställningar inom klinisk psykologi - ge exempel på, definiera och kritiskt reflektera kring forskning, frågeställningar, forskningsdesign (t.ex. randomiserade kontrollerade studier) och begrepp (t.ex. power och statistisk/klinisk signifikans) som används inom området klinisk psykologi

Innehåll

Kursen ger en introduktion till området klinisk psykologi och förser studenten med grundläggande kunskap om samtals- och utredningsmetodik och om utlåtandeskrivning. Inom ramen för den kliniska neuropsykologin integreras kunskap från tidigare kurser om hjärnans utveckling och funktionell neuroanatomi med kunskapsläget om olika neuropsykologiska dysfunktioner vid sjukdom/skada. Kursen ger också central kunskap om psykopatologi hos barn och vuxna och en orientering i psykiatrisk diagnostik. Vidare ger kursen övergripande kunskap om olika teoretiska perspektiv (inlärningspsykologiskt, kognitivt och psykodynamiskt) och om evidensen av interventioner baserade på dessa. Under hela kursen diskuteras etiska och juridiska överväganden vid klinisk psykologisk verksamhet liksom olika aspekter av professionell utveckling. Kursen är innehållsmässigt uppdelad i följande fyra moment: Moment 1: Samtals- och intervjumetodik 2, 1.5 högskolepoäng. Communication and interviewing skills 2 Momentet inleds med föreläsningar och diskussioner kring principer för samtals- och intervjumetodik samt för- och nackdelar med olika förhållningssätt. Exempel ges från vardagliga, kliniska och forskningsrelaterade situationer. Studenterna får öva på centrala principer för samtal i rollspel som inbegriper både vardagliga situationer och klientsituationer och får hjälp att reflektera kring professionell utveckling inom samtalsmetodiken. Moment 2: Utredningsmetodik och utlåtandeskrivning, 4.5 högskolepoäng. Investigation methods and report writing Inom ramen för detta moment får studenten genom föreläsningar och övningar bekanta sig med psykologiska (inklusive neuropsykologiska) tester för barn och vuxna. Momentet ger kunskap om utredningsförfarandet, vilka tester som finns till psykologens förfogande, principer för att bjuda tester, psykometriska aspekter (reliabilitet, validitet och normer), utlåtandeskrivning, juridik och etik. Under momentet kommer studenterna att tillägna sig praktiska färdigheter avseende WISC-IV. Moment 3: Klinisk neuropsykologi 1, 4.5 högskolepoäng. Clinical neuropsychology 1 I detta moment sammanfattas och vidareutvecklas tidigare förvärvad kunskap i kognitiv neurovetenskap och dess koppling till diagnoser med neuropsykologisk symptomatologi. Momentet ger studenten en integrerad psykologisk/neurobiologisk förklaringsmodell till neuropsykologiska dysfunktioner och förståelse för hur sådan kunskap tillämpas i psykologiskt utrednings- och behandlingsarbete. Ett studiebesök görs på en neuropsykologisk utredningsenhet. Moment 4: Psykopatologi, psykiatriska diagnoser och behandling, 12 högskolepoäng. Psychopathology, psychiatric diagnoses and treatment Momentet inleds med en introduktion till användningen av det diagnostiska klassifikationssystemet (DSM-IV) för psykiska störningar. Olika skolbildningar (inlärningspsykologisk, kognitiv och psykodynamisk teori/terapi) diskuteras och exemplifieras. Begreppet evidens inom klinisk psykologi introduceras. Vidare behandlas

forskningsmetoder inom klinisk psykologi. Teorier om och behandlingsmetoder för psykiatriska störningar hos barn och ungdomar (t.ex. ångestsyndrom och förstämningssyndrom) samt vuxna (t.ex. ångestsyndrom, förstämningssyndrom, ät- och sömnstörningar, psykotiska syndrom och personlighetsstörningar) behandlas. Genomgående betonas ett evidensbaserat perspektiv som integrerar kognitions- och inlärningspsykologi med neurobiologi. I ett grupparbete får studenten fördjupa sin kunskap om en psykisk störning och dela denna kunskap med övriga studenter genom en muntlig redovisning och en skriftlig rapport. Under momentet gör studenten studiebesök/auskultation vid en psykiatrisk mottagning. Genom studiebesöket förväntas studenten erhålla exempel på professionellt förhållningssätt hos en psykolog i psykiatrisk verksamhet.

Samtals- och intervjumetodik 2, 1.5 hp

Betygsskala: GU

Utredningsmetodik och utlåtandeskrivning, 4.5 hp

Betygsskala: GU

Klinisk neuropsykologi 1, 4.5 hp

Betygsskala: GU

Psykopatologi, psykiatriska diagnoser och behandling, 12.0 hp

Betygsskala: VU

Arbetsformer

Undervisningen består av lärarledda föreläsningar, filmvisning, diskussionsseminarier, rollspel, självskattning av egna färdigheter, reflektionsblad och studiebesök/auskultation. Vissa av dessa inslag är obligatoriska (ej examinerande) arbetsformer som bidrar till att uppnå lärandemålen för de olika kursmomenten. Vidare ingår ett grupparbete som syftar till att få studenten att utreda, undersöka och sammanställa information om psykiatrisk problematik samt diskutera och reflektera kring denna information.

Examination

Moment 1: Samtals- och intervjumetodik 2, 1.5 högskolepoäng Kursmomentet examineras genom 1) rollspelsövningar 2) skriftlig inlämningsuppgift På detta moment ges något av betygen Godkänd/Underkänd. För betyget Godkänd (G) krävs G på examinationsuppgift 1 och 2. Moment 2: Utredningsmetodik och utlåtandeskrivning, 4.5 högskolepoäng Kursmomentet examineras genom 1) presentation av psykologiska test 2) genomförande av WISC-IV-testning 3) skriftlig inlämningsuppgift På detta moment ges något av betygen Godkänd/Underkänd. För betyget Godkänd (G) krävs G på examinationsuppgift 1, 2 och 3. Moment 3: Klinisk neuropsykologi 1, 4.5 högskolepoäng Kursmomentet examineras genom 1) skriftlig inlämningsuppgift 2) skriftlig tentamen På detta moment ges något av betygen Godkänd/Underkänd. För betyget Godkänd (G) krävs G på examinationsuppgift 1 och 2. Moment 4: Psykopatologi, psykiatriska diagnoser och behandling, 12 högskolepoäng Kursmomentet examineras genom 1) muntlig och skriftlig redovisning av grupparbete 2) skriftlig tentamen För betyget Väl Godkänd (VG) på moment 4 krävs G på examinationsuppgift 1 och VG på examinationsuppgift 2. För betyget Godkänd (G) krävs G på examinationsuppgift 1 och 2. För att bli godkänd på hela kursen krävs minst betyget G på alla examinationsuppgifter under momenten 1, 2, 3 och 4. För betyget Väl Godkänd på hela kursen krävs G på moment 1, 2 och 3, samt VG på moment 4. För den student som inte uppfyller kriterier för åtminstone Godkänd (G) ordnas omtentamenstillfälle och kompletterande inlämningsuppgifter i enlighet med KI:s lokala riktlinjer. Begränsning i antalet examinationstillfällen: Studenten har enligt KIs riktlinjer rätt till maximalt sex provtillfällen per kurs för

att uppnå godkänt resultat. För praktik eller motsvarande gäller max två examinationstillfällen. Nästföljande tillfälle kan vara nästkommande ordinarie examinationstillfälle på kursen. Nästa omskrivningstillfälle meddelas vid kursens start.

Övriga föreskrifter

Kursutvärdering sker enligt KI:s lokala riktlinjer. Resultat och eventuella åtgärder återförs till studenterna på kurswebb.

Litteratur och övriga läromedel

Samtalsmetodik

D'Elia, Giacomo

Det kognitiva samtalet i vården

Stockholm : Natur och kultur, 2004 - 217, [1] s.

ISBN:91-27-09823-0 (inb.) LIBRIS-ID:9658766

(valda kapitel)

[Sök i biblioteket](#)

Rautalinko, Erik

Samtalsfärdigheter : stöd, vägledning och ledarskap

1. uppl. : Stockholm : Liber, 2007 - 158 s.

ISBN:978-91-47-08445-6 LIBRIS-ID:10451606

URL: <http://www.liber.se/productimage/large/4708445o.jpg>

[Sök i biblioteket](#)

Utredningsmetodik

Ek, Ulla; Linder, Susanne; Wetter, Ilse

Rätt & vett : om juridik och etik i psykologiskt arbete

Lund : Studentlitteratur, 2007 - 224 s.

ISBN:978-91-44-03573-4 LIBRIS-ID:10341879

[Sök i biblioteket](#)

Lezak, M.D.; Howieson, D.B.; Loring, D.W.

Neuropsychological Assessment

4. ed. : Oxford; New York : Oxford University Press, 2004 - xiv, 1016 s.

ISBN:0-19-511121-4 (cloth : alk. paper) LIBRIS-ID:9127656

(valda kapitel, återkommer på senare kursmoment)

[Sök i biblioteket](#)

Selander, Ulla-Britt; Nyman, Håkan

Psykologutlåtanden och intyg

1. uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2008 - 94 s.

ISBN:978-91-44-04779-9 LIBRIS-ID:10920306

[Sök i biblioteket](#)

Smedler, Ann-Charlotte; Tideman, Eva

Att testa barn och ungdomar : om testmetoder i psykologiska utredningar

1. utg. : Stockholm : Natur & kultur, 2009 - 279 s.

ISBN:ISBN 978-91-27-11692-4 (inb)

[Sök i biblioteket](#)

Testmanualer (finns för utlåning)

Klinisk Neuropsykologi 1

Fysiologi

Lännergren, Jan

3., [uppdaterade] uppl. : Lund : Studentlitteratur, 2005 - 310 s.

ISBN:91-44-03803-8 LIBRIS-ID:9818662

(valda kapitel, tidigare kursbok)

[Sök i biblioteket](#)

Lezak, M.D.; Howieson, D.B.; Loring, D.W.

Neuropsychological Assessment

4. ed. : Oxford; New York : Oxford University Press, 2004 - xiv, 1016 s.

ISBN:0-19-511121-4 (cloth : alk. paper) LIBRIS-ID:9127656

(valda kapitel)

[Sök i biblioteket](#)

Nyman, Håkan; Bartfai, Aniko

Klinisk neuropsykologi

Lund : Studentlitteratur, 2000 - 363 s.

ISBN:91-44-01328-0 LIBRIS-ID:8352896

[Sök i biblioteket](#)

Psykopatologi, psykiatrisk diagnostik och behandling

Butcher, James Neal; Mineka, Susan; Hooley, Jill M

Abnormal psychology

13th ed. : Boston ;a London : Pearson/Allyn and Bacon, c2007 - xxxi, 668 p. , (various pagings).

ISBN:978-0-205-45942-1 (cased) LIBRIS-ID:10862217

[Sök i biblioteket](#)

Herlofson, Jörgen; Landqvist, Mats

MINI-D IV. diagnostiska kriterier enligt DSM-IV-TR.

Danderyd : Pilgrim Press, 2002 - 311 s.

ISBN:91-973050-9-x

[Sök i biblioteket](#)

Kåver, Anna

KBT i utveckling : en introduktion till kognitiv beteendeterapi

Stockholm : Natur och kultur, 2006 - 367, [1] s.

ISBN:91-27-10893-7 (inb.) LIBRIS-ID:10098680

[Sök i biblioteket](#)

Lundh, Lars-Gunnar; Eriksson, Bengt

Psykoterapins skolbildningar

Lund : Studentlitteratur, 1994 - 248 s.

ISBN:91-44-47011-8 LIBRIS-ID:7279079

[Sök i biblioteket](#)

Ramnerö, Jonas; Törneke, Niklas

Beteendets ABC : en introduktion till behavioristisk psykoterapi

Lund : Studentlitteratur, 2006 - 249 s.

ISBN:91-44-04374-0 LIBRIS-ID:10082183

[Sök i biblioteket](#)

Öst, Lars-Göran

Kognitiv beteendeterapi inom psykiatri

Stockholm : Natur och kultur, 2006 - 288 s.

ISBN:91-27-10947-X (inb.) LIBRIS-ID:9989145

(Valda kapitel; återkommer på senare kurser)

[Sök i biblioteket](#)

Artiklar/material enligt anvisning

Dynamisk kurslitteratur tillkommer.

Referenslitteratur

Baldwin, John D.; Baldwin, Janice I.

Behavior principles in everyday life

4. ed. : Upper Saddle River, N.J. : Prentice Hall, cop. 2001 - viii, 407 p.

ISBN:0-13-087376-4 (hft.) LIBRIS-ID:8275497

[Sök i biblioteket](#)